herpy

GEKKOER

Lichtenfelder's gecko

Goniurosaurus lichtenfelderi

Goniurosaurus lichtenfelderi er en kraftigt bygget, nataktiv lidgekko fra skovklædte skråninger i det nordlige Vietnam, med lilla grundfarve og lysegule tværbånd kantet af sort. Den holdes ved stuetemperatur, lever af insekter og har ikke brug for UVB, men den er sky og skal have mange skjul.

Familie: Eublepharidae Tidligere navn: *Eublepharis lichtenfelderi; Goniurosaurus murphyi* Udgivet 16. november 2026

SPECIFIKATIONER

DYRET

Voksenstørrelse	**8-11 cm** snude-kloak-længde
Levetid	**10-15 år**
Aktiv	**Nat**
Levevis	**Klippeboende og jordboende**
Biotop	**Regnskov og klippeterræn**
Sværhedsgrad	**Øvet**

PASNING

Min. terrarie	**80 × 50 × 40 cm** L × B × H til 2 voksne dyr
Temperatur, dag	**20-24 °C**
Temperatur, nat	**16-20 °C**
Luftfugtighed	**60-80 %**
Vand	**Vandskål**
UVB	**Ikke nødvendig**
Kost	**Insekter**
Holdes	**Parvis eller 1 han med flere hunner**

AVL

Formering	**Æglæggende**
Kuldstørrelse	**2 æg**
Kuld pr. år	**2-4**
Inkubation	**60-70 dage** ved 22-24 °C

BESKYTTELSE OG PAPIRER

CITES	**Appendiks II**
EU-bilag	**Bilag B**
IUCN	**Sårbar (VU)**

Arten står på CITES liste II og i bilag B i EU's forordning 338/97. Handel inden for EU kræver dokumentation for, at dyret er lovligt anskaffet, fx at det er opdrættet i fangenskab, og indførsel fra lande uden for EU kræver tilladelser. Gem papirerne fra køb og avl. Ellers gælder dyrevelfærdslovens almindelige krav.

Om arten

Goniurosaurus lichtenfelderi er en kompakt, kraftigt bygget lidgekko i familien Eublepharidae, med et trekantet hoved, korte, kraftige tæer og en kegleformet hale, der er tykkest ved roden. Gekkoen har bevægelige øjenlåg, og iris er orange til mørkt rødbrun. Voksne dyr måler 8-11 cm fra snude til kloak, og halen kommer oven i.

Grundfarven er lilla til mørkt lilla-brun, nogle gange med små, uregelmæssige mørkebrune pletter. Hen over kroppen går lysegule bånd med sortbrun kant foran og bagved: et bånd i nakken, to på kroppen og et ved halens indsnævring. Unge dyr er næsten sorte uden pletter, og tegningen står skarpest hos dem. Hannerne har en tydelig række porer foran kloakken og en bule ved halens rod, som gør kønnet let at se på voksne dyr.

Arten blev beskrevet i 1897 af Mocquard under navnet *Eublepharis lichtenfelderi* og er sandsynligvis opkaldt efter ingeniøren Charles Lichtenfelder, som arbejdede i Vietnam. Siden 1981 har den stået i slægten *Goniurosaurus*. Om bestandene på Hainan og i Guangxi i det sydlige Kina hører til arten, er uafklaret: nogle angivelser regner dem med, andre henfører dem til andre arter. *Goniurosaurus murphyi* er et yngre synonym.

I terrariet er *G. lichtenfelderi* mere sky end *Eublepharis macularius*. Den er et dyr at kigge på, ikke at håndtere, og den klarer sig bedst i et køligt, fugtigt terrarie med skjul og klatrematerialer.

Udbredelse og levested

Arten er kendt fra det nordlige Vietnam. Den findes på øer i Norway-øgruppen i det nordøstlige Vietnam og på fastlandet øst for Hanoi langs kysten op mod den kinesiske grænse. Typelokaliteten ligger ved landsbyen Dang Chau i Chi Linh i provinsen Hai Duong i 250 meters højde.

Udbredelsen er lille og opsplittet, og arten er derfor sårbar over for tab af skov og indsamling. Den er opført som sårbar på IUCN's rødliste og er i Vietnam beskyttet ved regeringsdekret. Fund fra Hainan og Guangxi i Kina regnes af nogle til arten og af andre til andre arter. De er ikke medtaget på kortet.

> **Oprindelig udbredelse:** Vietnam.

LEVESTED

Gekkoen lever i stedsegrøn skov med tæt vegetation i 100-600 meters højde, oftest tæt ved små eller mellemstore vandløb. Her sidder den i sprækker mellem klipper og i hulrum i granitformationer. Beskrivelser af levestedet nævner også kløfter med karstklipper, hvor vandløb løber mellem skråninger med buske, palmer og træbregner.

Om dagen gemmer dyrene sig dybt i små huler og under stenhobe dækket af løv. Efter mørkets frembrud kommer de ud, men fjerner sig sjældent langt fra skjulet og jager som regel fra det. De skifter skjul forsigtigt og i korte spurter.

Klimaet er køligt og fugtigt. I juni ligger temperaturen omkring 22-24 °C, og i januar kan den falde til 10-12 °C. Regntiden varer fra marts til oktober, og luftfugtigheden er høj også i den tørre del af året fra slutningen af oktober til begyndelsen af marts.

Læs mere: Luftfugtighed, sprøjtning og ventilation

Pasning

TERRARIET

Et par skal have et terrarie på mindst 80 × 50 × 40 cm (længde × bredde × højde). Bundarealet betyder mere end højden, fordi arten mest holder sig nær jorden, selvom den klatrer på ru overflader som kork og sten. Den kan ikke hæfte på glas og plast. Et låg med net er alligevel nødvendigt, både for ventilationens skyld og for at holde dyrene inde og andre husdyr ude.

Indret med mange skjul: korkbarkplader, korkrør og lave skjul af keramik eller plast med en åbning. Lav gerne en fugtekasse, altså en lille boks med hul i siden og fugtig sphagnum eller jord, så dyrene selv kan vælge, hvor fugtigt de vil ligge. Skrå korkgrene og rolige planter som philodendron og pothos giver klatrestrukturer og skjul. Sten og skifer skal sidde fast, så de ikke kan skride og klemme dyrene.

Som bund fungerer en blanding af to dele gødningsfri havejord, en del kokosfiber og en del sand, som holder på fugten og giver en fugtgradient fra den ene ende til den anden. Almindelig pottejord bør undgås, fordi den ofte indeholder gødning og perlite, og ren sand er ikke egnet. Papir kan bruges midlertidigt, men kræver en stor fugtekasse. Oplysningerne gælder slægten *Goniurosaurus* generelt og er ikke afprøvet særskilt for arten.

TEMPERATUR

Goniurosaurus lichtenfelderi klarer sig ved almindelig stuetemperatur og har ikke brug for ekstra opvarmning. Om dagen er 20-24 °C passende, og om natten må temperaturen falde et par grader til omkring 16-20 °C. Tallene er et skøn ud fra stuetemperatur og forholdene i levestedet, hvor temperaturen i juni ligger omkring 22-24 °C og i januar kan falde til 10-12 °C.

For høj varme er den største fare. Hold terrariet væk fra sydvendte vinduer og hold øje med temperaturen på varme sommerdage, fordi vedvarende høje temperaturer skader dyrene. Der skal ikke bruges varmelamper eller hotspot. Falder stuetemperaturen i kolde perioder under ca. 21 °C, holdes foderet tilbage, til det bliver varmere igen. Mål med et digitalt termometer i begge ender af terrariet. Om arten skal have en kølig vinterhvile i fangenskab, er ikke dokumenteret.

Læs mere: Varme og temperatur Læs mere: Vinterhvile og årstider

LUFTFUGTIGHED OG VAND

Arten har brug for fugtige mikroklimaer. Angivelserne for luftfugtigheden svinger: fra 55-65 % til 70-80 % om dagen med kraftig sprøjtning om aftenen, der får fugtigheden op omkring 85-95 %. Sigt mod 60-80 %, og hold en del af bunden konstant fugtig, mens resten får lov at tørre, så der er en gradient. Sprøjt gerne let hver dag.

For tør luft giver hudskifteproblemer, så fugtekassen skal altid være fugtig, men ikke våd. Lad den ikke stå i vand. Stil en lav skål med frisk vand i terrariet, og skift vandet hver få dage eller oftere, hvis det bliver beskidt. God ventilation med net i låget forebygger mug og stillestående luft. Brug et hygrometer, så du kan se, om det rette niveau holder.

Læs mere: Typiske sygdomme og tegn på sygdom

LYS OG UVB

Arten er nataktiv og soler sig ikke, så UVB er ikke nødvendigt. Et svagt dagslys-LED over terrariet hjælper levende planter og giver en naturlig døgnrytme, og i en enkel boks uden planter kan man helt undvære lys. Hold dagslængden naturlig, og sørg for, at der er mørkt om natten. Stærke spotlamper er unødvendige og giver kun varme, som dyrene ikke skal have.

Kalk og D3 får dyrene i stedet gennem de pudrede insekter.

Læs mere: Lys og UVB Læs mere: Kalk, vitaminer og tilskud

FODER

Arten lever af insekter og tager de fleste foderdyr. Giv halvvoksne fårekyllinger, unge dubia-kakerlakker og højst nogle få store superorme ad gangen, så dyrene ikke bliver fede. Melorme og små hornorme kan bruges til variation. Voksmøllarver er fedende og bør kun være en sjælden godbid. Giv aldrig kun én type foder. Foderdyrene må ikke være for store: voksne dubia-kakerlakker er for meget for de fleste dyr. Bænkebidere i bunden holder den ren og bliver formentlig også spist.

Pudr insekterne med kalk og D3 i forholdet 3:1 blandet med et multivitaminpulver. Kakerlakker og larver kan graves ned i bunden og bør derfor serveres i en lav foderskål med lidt tilskudspulver. Voksne dyr får foder to gange om ugen og tre gange om ugen i avlssæsonen. Unger får foder dagligt, og hyppigheden sænkes, i takt med at de vokser. Første foder er pindehovedsfårekyllinger, flyveløse bananfluer og bønnebiller. Oplysningerne om foder gælder slægten generelt.

Læs mere: Foderdyr: hold og avl

ADFÆRD OG HÅNDTERING

Goniurosaurus lichtenfelderi er sky og springer hurtigt væk, hvis den bliver forskrækket. Nogle dyr finder sig i korte seancer og går rundt på en arm, men håndtering bør holdes på et minimum, fordi det stresser dyret. Om dagen sidder gekkoen i skjul, og først efter mørkets frembrud kommer den ud og jager.

Hanner tåler ikke hinanden i samme terrarie og slås. En han kan holdes sammen med flere hunner, og hunner kan gå sammen. Hold øje med bid og skader, og del dyrene, hvis der er uro. Et par eller en lille gruppe med 1 han og 2-3 hunner er den holdform, der er beskrevet for arten.

Avl

KØNSMODENHED OG KØNSBESTEMMELSE

Kønnet ses let på voksne dyr. Hannerne har en tydelig bule ved halens rod og en kraftigere række porer foran kloakken, og porerne indeholder et gulligt sekret. Hos hunner mangler porerne som regel, men beskrivelserne er ikke ens, og nogle hunner fra Vietnam har utydelige porer. Hunnerne har kraftigere pletter på bugen. Alder og vægt for første avl er ikke dokumenteret for arten. Vent, til dyrene er fuldt udvoksede og i godt huld, før de sættes sammen.

PARRING

I fangenskab følger avlen forår og sommer, og i naturen begynder formeringstiden formentlig om foråret. Sæt hannen til hunnerne i en gruppe med flere skjul, og hold øje med de første aftener. Om arten skal have en kølig hvileperiode for at komme i avlsstemning, er ikke dokumenteret.

ÆGLÆGNING OG KULD

En hun lægger 2-3 kuld i en sæson med 2 æg ad gangen. Hos slægten forekommer op til fire kuld i en sæson, og æglægningen falder i foråret og sommeren. Stil en fugtekasse eller en æglæggekasse med fugtig sphagnum eller jord i terrariet, så hunnen har et sted at grave og lægge. Giv hende rigeligt med kalk og insekter i hele sæsonen, og stop avlen, hvis hun taber sig.

INKUBATION

Flyt æggene forsigtigt til en ventileret boks med et fugtigt klækningsmedium, uden at vende dem. Mediet skal være fugtigt, men ikke vådt, og kan efterfugtes med destilleret vand, når det tørrer ud. Æggene kan ligge ved stuetemperatur, omkring 22-24 °C, og klækker efter ca. 60-70 dage. Disse tal er hentet fra slægten og ikke målt for arten, så regn med, at tiden kan afvige, især ved lavere temperatur. Æg, der falder sammen eller bliver mugne, er som regel døde.

OPDRÆT AF UNGER

Ungerne kan holdes enkeltvis eller to og to i lave, flade plastbokse. Brug papirservietter som bund de første uger, så du kan følge foderindtag og afføring, og giv en fugtekasse. Når alle spiser godt og ser raske ud, skiftes papiret ud med et tyndt lag fugtig jord, hvor den ene ende holdes fugtig. Første foder er små insekter som pindehovedsfårekyllinger, flyveløse bananfluer og bønnebiller, alle pudret med tilskud, og der fodres dagligt.

Efter omkring to år er ungerne unge voksne. Hold øje med slagsmål, når de vokser, og skil hannerne ad.

Sundhed og typiske fejl

Arten er hårdfør, når kravene er opfyldt, og de fleste problemer skyldes pasningen. De typiske fejl er:

- For høj varme, som er skadelig for dyrene. Hold terrariet køligt og undgå sol på glasset.
- For tør luft, som giver hudskifteproblemer. Hold en fugtekasse konstant fugtig.
- Overvægt, især hvis der gives mange voksmøllarver eller store melorme. Varier foderet og hold igen med fedende larver.
- Mangel på kalk og D3, hvis insekterne ikke pudres. Brug tilskud på alt foder.
- Skader og stress fra slagsmål mellem hanner eller fra løse sten i terrariet. Fastgør alle sten og skjul.

Levealderen i fangenskab er ikke dokumenteret for arten; 10-15 år er et skøn ud fra beslægtede lidgekkoer.

Et sundt dyr har klare øjne, en fyldig hale og spiser jævnligt. Søg dyrlæge med erfaring i krybdyr, hvis gekkoen taber sig, nægter at spise i flere uger eller bliver slap.

Spørg altid dine kloge bekendte

Vejledningen er et godt sted at begynde, men den kan ikke erstatte erfaring. Dyr er forskellige, og meget af det vigtigste lærer man af dem, der har holdt arten i årevis. Tal med en avler, en erfaren holder eller en dyrlæge med forstand på krybdyr og padder, før du anskaffer dyret - og igen, hvis noget ser forkert ud.